

3

**Helse og
velferd**

Arbeidsområder

Helse og velferd består av 4 virksomheter og et område for felles tjenester. Helse- og velferd ble etablert september 2019.

Fakta om tjenesteområdet

Helse og velferd felles

Område består av ansvar 341, Helse og velferd felles, og ansvar 339, Tjenestekontoret.

Felles omfatter flere tjenester, blant annet: Ledelse av område, saksbehandling, rehabilitering- kommunens koordinerende enhet, ansvar for tilsyn med fosterbarn og felles kompetansemidler. Fastlegene, psykolog for voksne, kommuneoverlege og turnuslege. Transportutgifter for funksjonshemmede til og fra tilrettelagt arbeid, Fysioterapi – driftstilskudd til de private fysioterapeuter, felles kompetansemidler for helse- og omsorgstjenestene, samt kjøp av eksterne tjenester ved nødvendig behov.

Tjenestekontoret: Tar imot og saksbehandler søknader og fatter vedtak etter helse- og omsorgstjenesteloven og bruker- og pasientrettighetsloven. 4,3 årsverk.

Utskrivningsklare pasienter psykiatri/rus. I forslag til statsbudsjett for 2019 er det flyttet midler fra sykehusene til kommunene for å kunne betale for utskrivningsklare pasienter fra rus/psykiatri. Vår antatte andel er budsjettet som utgift på Helse og velferd og inntekten er ført som rammetilskott.

Heldøgn

Virksomhet heldøgntjenester består av 4 avdelinger som gir heldøgns helse- og omsorgstjenester til personer over 18 år. Hver avdeling har eget budsjett og økonomiplan. Tjenesten ytes som: nødvendig helsehjelp, øyeblikkelig hjelp døgnsopphold (kommunal akutt døgnplass), praktisk bistand, hjemmehjelp og praktisk bistand, opplæring.

Virksomheten består av:

Randaberg sykehjem: Nødvendig helsehjelp i institusjon til inntil 21 personer. Tjenesten gis som korttidsopphold, avlastningsopphold

og langtidsopphold i institusjon. I tillegg driver vi en kommunal akutt døgnplass (KAD).

Natt-tjeneste: Nødvendig helsehjelp om natten til hjemmeboende, beboere i bofellesskap på Vardheim og pasienter på Randaberg sykehjem.

Vestre Goa bofellesskap: Nødvendig helsehjelp og praktisk bistand/opplæring til 8 personer med psykisk sykdom/rus-problematikk. Tjenestene gis i bofellesskap.

Vitestølen sykehjem: Nødvendig helsehjelp i institusjon til 21 personer med demenssykdom. Tjenesten gis som langtidsopphold i institusjon.

Vardheim bofellesskap: Nødvendig helsehjelp og praktisk bistand/hjemmehjelp til 24 personer med helsesvikt. Tjenestene gis i 3 bofellesskap.

Heldøgn felles: Administrativ inndeling, består av sykehjemslege, ekstravaktkoordinator og virksomhetsleder.

Hjemmetjenesten

Hjemmetjenesten består av 4 ansvarsområder som gir hjemmetjenester til personer over 18 år. Hvert ansvarsområde har eget budsjett og økonomiplan.

Hjemmesykepleie, dagsenter og hjemmehjelp gir tjenester som kommunedekkende hjemmesykepleie på dag og kveld. Tjenesten gir også praktisk bistand hjemmehjelp, kreftsykepleie/kreftkoordinering, personlig assistanse, gjør hukommelsesutredninger, kommunedekkende syn og hørsel hjelpemiddelkoordinering, gir tjenester på sykepleieklinikken, demenskoordinator/koordinering, 2 dagsenter inkludert «Inn på tunet»-tilbud. Tjenesten har også frivillighetskoordinering av tilbud rettet mot hjemmeboende innbyggere i kommunen, brukere av dagsenter og beboere på huset Vardheim.

Fysio/ergo/friskliv

Tjenestene ytes som fysioterapi, ergoterapi, kommunedekkende hjelpemiddelformidling og transport til og fra dagsenter. Tjenesten har også hovedansvar for hverdagsrehabiliteringsteamet i kommunen. I september 2018 åpnet denne avdelingen lavterskeltilbudet Frisklivs-sentral med hensikt om å være en støtte og bidragsyter i form av individuell veiledning, kurs og gruppesamlinger hvis en har behov for å endre levevaner, leve bedre med sin sykdom eller forebygge helseplager.

Psykisk helse og rus

Yter tjenester i form av støttesamtaler med psykiatrisk sykepleier, kommunedekkende miljøtjenester og praktisk bistand. Tjenestene gis til hjemmeboende i egne boliger men psykisk helse og rus har også to bofellesskap som det gis tjenester i samt et kontaktsenter som har ulike aktiviteter for mennesker med ulike behov. I april 2018 åpnet denne avdelingen opp et lavterskeltilbud «Rask psykisk helsehjelp». Dette tilbudet er for personer over 16 år som sliter med lettere til moderate psykiske plager som angst og depresjon. Målet med dette tilbudet er å gi hjelp til selvhjelp gjennom veiledet selvhjelp, kurs og oppfølgingssamtaler.

Kjøkken

Yter tjenester til institusjonsbeboere, beboere i bofellesskap, dagsenterbrukere, kafedrift, og catering. Kjøkken leverer tørrvarer, lager og leverer middag/dessert/kaffemat til institusjonene, bofellesskapene samt dagsenter. Det leveres også hver ukedag ca. 50 porsjoner middag/dessert til hjemmeboende som har behov for å få levert mat på døren. I tillegg leverer kjøkken

tjenester i form av kursmat, catering/kaker til private kjøpere.

Bolig og avlastningstjenester (BOAT)

Bolig- og avlastningstjenesten yter tjenester til barn, unge og voksne med ulik grad av utviklingshemming og funksjonshemming.

Boligtjenesten

Tjenesten ytes til voksne og gis inn mot fire bofellesskap med heldøgns pleie og omsorgstjenester samt et dagaktivitetssenter. Tjenesten gis i form av oppfølging i dagliglivets gjøremål, dagaktivitetstilbud, arbeidstilbud og fritidstilbud. I tillegg ytes det veiledning til brukere utenfor bofellesskap.

Avlastningssenteret

Tjenesten ytes til barn, unge og hjemmeboende unge voksne. Tjenesten gis i form av døgn- og timeavlastning i institusjon, oppfølging i barnebolig, SFO (delvis prosjektorganisering), oppfølging i arbeidstilbud. Frem til mars hadde avlastningssenteret også ansvar for oppfølging av fritidskontakter og privat avlastning utenfor institusjon, ansvaret ble fra april overført til tjenestekontoret.

Helsetjeneste barn

Helsestasjonen yter tjenester til aldersgruppen 0–20 år og hovedoppgavene er svanger-skapsomsorg, helsestasjon- skolehelsetjeneste, helsestasjon for ungdom, fysio-ergoterapi og psykisk helsetjeneste til barn og unge /foreldre-veiledning (familieteamet).

I september i år ble Frisklivs-sentralen åpnet i lokaler ved gamle Harestad skole. Fysioterapeutene Marianne Bjerga (t.v.) og Elisabeth Hauglid Rafoss er sentrale i driften av sentralen i Randaberg sentrum.

Arbeidet består hovedsakelig av forebyggende og helsefremmende lavterskeltilbud til barn og unge og deres foreldre. Avdelingen har ansvar for tuberkulosekontroll delegert fra kommuneoverlegen.

Flyktning-helsekoordinator ble overført til avdelingen i 2018. Omlag 50 % helsesøsterstilling brukes direkte i flyktningarbeid, både i smittevernssamtaler og i vanlig helsestasjonskonsultasjoner til familiene. Jordmor, ca. 10 %, brukes til flyktninger.

Antall flyktninger som kommer til kommunen har sunket kraftig, men omfanget av tjenesteyting til de som har kommet er relativt stort.

Lørdag 14. juli 2018 feira Gudrun Osmundsen hundreårsdagen på Vardheim, sammen med slekt og venner.

Nøkkeltall, årsverk

Helse og velferd, enheter	Årsverk
Helse- og oppvekstsjef	1,0
361 Barn og familie, felles	4,0
339 Tjenesteplanlegging	4,3
341 Levekår felles	8,1
Totalt	17,4
Heldøgn	
330 Heldøgn felles	2,8
332 Institusjon drift	22,8
343 Avdeling Vistestølen	32,4
344 Avdeling Vardheim	20,4
347 Natt-tjenesten	8,3
338 Vestre Goa	13,35
Totalt	100,05
Hjemmetjeneste	
333 Kjøkken/kafe	3,96
346 Avdeling Solhadle	29,83
337 Fysio/ergo/Friskliv	8,4
348 Nyvoll	9,58
Totalt	51,77
Boligtjenesten	
Virksomhetsleder	1,0
342 Avdeling Dalen	16,92
345 Avdeling Sentrum	12,17
349 Nordheiå	21,57
392 Avdeling Torset	14,28
364 Avlastningsenter	17,75
Totalt	83,69
Helsetjeneste barn	
363 Helsestasjon barn og unge	19,95
Totalt	19,95

>> Antall flyktninger som kommer til kommunen har sunket kraftig, men omfanget av tjenesteyting til de som er kommet er relativt stort.

Nøkkeltall, KOSTRA

Helse- og omsorgstjenester	Randaberg			Gj.sn. gr. 8	Gj.snitt Rogaland	Gj.snitt landet
	2015	2016	2017	2017	2017	2017
Utg. kommunale helse- og omsorgstjenester per innb. (kr)	18 899	21 161	21 882	22 976	22 096	24 800
Årsverk helse og omsorg per 10 000 innbygger (årsverk)	252,9	274,5	270	273,5	268,6	299,3
Netto driftsutgifter til omsorgstjenester i prosent av kommunens samlede netto drifts (prosent)	24,3	25,4	24,7	28,0	28,4	30
Andel brukerrettede åv. i omsorgstj. m/helsefagutd. (prosent)	71,3	70,4	71,6	76,0	76,8	74,4
Årsverk per bruker av omsorgstjenester (årsverk)	0,7	0,71	0,7	0,52	0,64	0,57
Andel innbyggere 80 år + som bruker hj.tjenester (prosent)	29,3	27,6	26,7	33,0	28,2	32
Andel brukere av hjemmetjenester 0-66 år (prosent)	52,2	52,3	53	52,0	51,2	46,8
Andel innb. 80 år + som er beboere på sykehjem (prosent)	3,7	7,00	6,5	9,4	12,7	12,9
Andel brukertilpassede enerom m/ eget bad/wc (prosent)	81	90,5	90,2	90,9	91,8	86,6
Utgifter per oppholdsdøgn i institusjon (kr)	6 459	5 102	4 555	3 892	3 709	3 381
Legetimer per uke per beboer i sykehjem (timer)	0,94	0,89	0,68	0,62	0,6	0,55
Andel innbyggere 67-79 år med dagaktivitetstilbud (prosent)	0,67	1,84	1,27		0,58	0,67
Netto driftsutgifter til kommunehelsetjenesten i prosent av kommunens samlede netto driftsutgifter (prosent)	4,5	4,7	4,5	4,6	4,2	4,5
Avtalte legeårsverk per 10 000 innbyggere (årsverk)	11,5	12	11,7	10,3	10,1	11
Avtalte fysioterapeutårsverk per 10 000 innbyggere (årsverk)	8,0	6,0	8,7	8,7	7,6	9,4
Avtalte årsverk i helsestasjons- og skolehelsetjenesten per 10 000 innbyggere 0-20 år (årsverk)	44,3	52,7	58,8	44,4	31,5	39,5
Andel nyfødte med hjemmebesøk innen to uker etter hjemkomst (prosent)	81,8	93,9	82,5	90,3	88,6	88,6

Psykisk helse og rus	Randa-berg	Gj.sn. gr. 8	Gj.snitt Rogaland	Gj.snitt landet
	2017	2017	2017	2017
Brutto driftsutg. til tilbud til personer med rusproblemer pr. innb. 18-66 år (kr)	88,1	462,1	711,9	759,5
Netto driftsutg. til tilbud til personer med rusproblemer pr. innb. 18-66 år (kr)	88,1	345,2	556,1	600,9
Andel netto driftsutgifter til tilbud til personer med rusproblemer (prosent)	2,5	9,5	14	13,8
Årsverk av psykiatriske sykepleiere per 10 000 innbyggere (helse- og omsorg) (antall)	3,5	4	4,3	4,5
Årsverk av personer med videreutdanning i psykisk helsearbeid per 10 000 innbyggere (helse og sosial) (antall)	7,0	9,1	7,3	8,6
Årsverk av personer med videreutdanning i rusarbeid per 10 000 innbyggere (helse og sosial) (antall)	0,9	2,7	2,1	2,8
Andel nyinnflyttede med psykiske problemer (prosent)	29	9,0	7,0	9,0
Andel nyinnflyttede rusmiddelmisbrukere med psykiske lidelser (prosent)	29		5,0	5,0
Antall vedtak om kjøp av tiltak til rusmiddelmisbrukere av aktører utenfor komm per 10 000 innbyggere 18-66 år (antall)	2,9	2,1	3,1	2,1
Antall vedtak om kjøp av tiltak til rusmiddelmisbrukere av aktører utenfor komm per 10 000 innbyggere (antall)	1,8	1,3	2,0	1,4
Antall vedtak om midlertidige tiltak til rusmiddelmisbrukere per 10 000 innbyggere 18-66 år (antall)	5,8	13,7	1,3	3,6
Antall vedtak om midlertidige tiltak til rusmiddelmisbrukere per 10 000 innb. (antall)	3,6	8,6	0,8	2,3

Kommentarer til aktuelle KOSTRA-tall Kommunehelsetjeneste

Det er 10 fastleger i Randaberg som samlet sett har god kapasitet og tilfredsstillende tilgjengelighet. I tillegg har kommunen en lege i full stilling som institusjonslege.

Heldøgntjenester

Heldøgntjenester har til sammen 100 årsverk, fordelt på 188 ansatte. Der foreligger ikke nasjonal bemanningsnorm for helsetjenester i kommunen. Kommuner har organisert sine helsetjenester ulikt, og helseutfordringer i befolkningen gir varierende utslag for behov for helsehjelp. Kommunene er pålagt å lage egne forsvarlighetsvurderinger.

Randaberg kommune har i «Aktiv omsorg 2020» fra 2009 lagt til grunn bemanningsnorm/pleiefaktor 1 i sykehjem og 1,1 for heldøgns demensomsorg for å kunne gi faglig forsvarlige tjenester. I ettertid er samhandlingsreformen innført, og endringer i helsetilstand medfører at pasientene som får tjenester i heldøgns omsorg har stadig større hjelpebehov.

Kapasitet – totalt 74 heldøgns plasser

Randaberg sykehjem har 20 sykehjems plasser og en kommunal akutt døgnplass (KAD) for Randaberg og Kvitsøy kommune. Det er stort sett fullt belegg på sykehjems plassene. Per i dag er 75 % av plassene i bruk som langtidsopphold. De fleste av disse trenger heldøgns helsehjelp relatert til kognitiv svikt. Vi har per oktober hatt 6 KAD-pasienter. Vi har intensjon om at den skal benyttes mer. Natt-tjenesten gir kommunedekkende helsetjenester om natten, og opplever høyt press på tjenesten både i hjemmetjenesten og i sykehjem. Vestre Goa har 8 leiligheter i 1 bofellesskap. Alle leiligheter er til enhver tid i bruk. Det er planlagt utvidelse med 4 nye leiligheter i bofellesskapet. Det vil da bli en total kapasitet på 12 leiligheter.

Vitestølen sykehjem har 21 leiligheter fordelt på 3 enheter. Alle sykehjems plassene er til enhver tid i bruk. Vi opplever stort behov for heldøgns pleie- og omsorgsplasser for personer

med kognitiv svikt. De som får tildelt plass på Vitestølen er kommet langt i sykdomsforløpet, og har behov for til dels ressurskrevende tjenester.

Vardheim bofellesskap har 24 leiligheter fordelt på 3 bofellesskap. Alle leiligheter er til enhver tid i bruk.

Legedekning

Vi har 1 lege i full stilling. Sykehjemslegen har ansvar for KAD og pasienter på begge sykehjemmene. Beboere på Vardheim og Vestre Goa går til egen fastlege.

Hjemmetjenesten

Det er 51,77 årsverk i 2018 fordelt på ca. 80 ansatte i hjemmetjenesten. I hjemmesykepleien er det 162 brukere av tjenesten ved utgangen av 2017, mens det per oktober 2018 er økt opp til 183 brukere. Snittalder i 2017 var 69 år mens snittalder på brukere fra 2017 frem til oktober 2018 er økt opp til 71 år.

Antall timer vedtatt til helsetjenester i hjemmet har økt opp fra 504 timer i 2017 til 643 timer per oktober 2018. Det vil si at tjenesten er økt opp med 139 vedtatte timer per uke. Det er tatt en gjennomgang av alle vedtak i hjemmesykepleien for å sikre at vi gir nødvendige vedtakstimer for å ivareta en faglig kvalitet og riktig tjeneste til brukere.

På dagsenteret på Vardheim er det bemanning og fysisk plass til maksimalt 12 brukere hver ukedag, hvor det stort sett til enhver tid er fullt.

På «Inn på tunet», Steindal Gård er det plass til 7 brukere 4 ukedager per uke. Her er det også stort sett fullt opp med brukere.

>> Det er stort sett fullt belegg på sykehjems plassene. Per i dag er 75 % av plassene i bruk som langtidsopphold. De fleste av disse trenger heldøgns helsehjelp.

Fysio/ergo/friskliv

Per oktober 2018 hadde en totalt 132 bruker av fysioterapi-tjenesten for voksne. Snittalder er her 72 år. I disse tallene ligger også deltakere i de ulike gruppetreningene. Ergoterapi-tjenesten hjelper mennesker å fungere i hverdagen ved ulike problemer som har årsak i sykdom, skade og/eller funksjonshemming. Ansvar for hjelpemiddelkoordinering i kommunen ligger også til denne avd. I tillegg kommer montering, lett reparasjon og demontering av hjelpemidler samt innhenting/bytting av hjelpemidler. Montering, utdeling og opplæring av trygghetsalarmer ligger til avd. samt montering av e-lås hos alle som skal ha trygghetsalarmer.

Hverdagsrehabilitering har i løpet av 2018 frem til oktober 2018 hatt 11 brukere med snittalder på 75 år. Det jobbes med å bedre rutiner for å «fange opp» aktuelle kandidater raskere, da vi ser at hverdagsrehabilitering har god effekt for brukere som er motivert for denne opptreningen.

Avdelingen har også ansvar for transport til og fra dagsenter for de brukere som har behov for å bli hentet og brakt hjem etter endt dag på dagsenter.

Frisklivssentralen i Randaberg ble åpnet i september 2018. Tall viser god pågang på målgruppe. Snittalder 45 år og 17 brukere av tjenesten per oktober 2018. Kjøkken driver kafedrift 2 ganger per uke. Det leveres ut ca 50 middager til hjemmeboende hver dag.

Psykisk helse og rus

Miljøarbeidertjenesten tilbyr samtaler med psykiatrisk sykepleier og miljøtjenester og praktisk bistand til personer som har utfordringer m.h.t psykisk helse og rus. Det er per oktober 2018 40 personer som har psykisk helsetjenester, for eksempel støttesamtaler med psykiatrisk sykepleier fra kommunen. Snittalder er 45 år. Det er 67 brukere av personlig assistanse/opplæring med snittalder 44 år. Vi har gjennomgang av vedtak også her i denne avdelingen.

Rask psykisk helsehjelp har, fra tilbudet åpnet og frem til 24.10.2018, hatt 48 brukere av tilbudet og snittalder er 33 år.

BOAT (Bolig- og avlastningstjenesten), nøkkeltall

Det er 80,39 årsverk i 2018 fordelt på ca 139 ansatte. Det har samlet sett vært en økning på 93% stilling, hvilket er i samsvar med fjorårets budsjettvedtak. Det har så langt i år blitt gitt tjenester til 52 brukere fordelt med 34 i bolig-tjenesten og 18 i avlastningstjenesten. Det er en økning på fire fra i fjor, fordelt med to i hver tjenesteområde.

I tillegg til at det er gitt tjenester til flere brukere, er det økt tjenestetilbud til noen av de eksisterende brukerne. Vedtatt timer i direkte brukerrettet tid utgjør en økning på 144 timer.

Helsetjenester barn

I Randaberg omfatter tjenesten svangerskapsomsorg og psykisk helsetilbud til barn og unge.

Fysio-ergoterapi til barn er også en del av tjenestene, men de føres på 2411 og 2412. Andel nyfødte med hjemmebesøk innen to uker etter hjemkomst er prosentvis lavere enn året før. Dette skyldes at vi startet med hjemmebesøk av jordmor i 2017, de går først på besøk, da kan helsesøsters besøk i noen tilfeller blitt senere enn 2 uker. Dette prioriteres høyt i avdelingen og alle får tilbud.

Antall helsesøsterårsverk 0-20 år er høyere enn sammenlignbare kommuner. Dette skyldes en satsing over flere år på spesielt skolehelsetjenesten.

>> Det er per oktober 2018 40 personer som har psykisk helsetjenester, for eksempel støttesamtaler med psykiatrisk sykepleier fra kommunen. Snittalder er 45 år.

Kommentarer til den økonomiske situasjonen og måloppnåelse

Kommentar fra virksomhetene

Heldøgntjenester

Kommunen har ansvar for utskrivningsklare pasienter fra første dag, og det gir faglige utfordringer for både heldøgns-tjenester og hjemmetjenester. Dette har vi jobbet aktivt med de siste årene, ved at vi under saksbehandling er bevisste på hvem som trenger helsehjelp ved opphold i sykehjem, og hvem som kan motta helsehjelp i eget hjem.

Det er et økende behov for opphold på sykehjem. Det er stor pågang fra SUS, og økning i andel personer med kognitiv svikt, som trenger et heldøgntilbud for å ivareta sitt behov for helsehjelp. Hittil i år har det til enhver tid vært fullt på Randaberg sykehjem, i korte perioder har også KAD-sengen blitt brukt til korttidspasienter.

Vi har en gjensidig avtale med Kvitsøy kommune og Rennesøy kommune om leie av en sykehjemsplass når vi ikke selv kan klare å sikre nødvendig plass i Randaberg. Januar-august i år har vi leid plass i annen kommune 109 døgn. Det er en økning på 46 døgn sammenlignet med samme periode i fjor. Noen pasienter bli liggende på SUS etter de er meldt utskrivningsklare, i påvente av sykehjemsplass i Randaberg.

Fra januar til august i år har vi betalt for 54 overligg-døgn på sykehus. Det er en reduksjon på 21 døgn sammenlignet med samme periode i fjor.

Økonomisk prognose for 2018 er overforbruk. Overforbruk 2018 er knyttet til behov for økt bemanning til ressurskrevende tjenester i perioder, bortfall av refusjon for ressurskrevende tjenester og vikar innleie.

Hjemmetjenesten

Tallene fra 2. tertial tilsier en prognose på et underforbruk på 0,7 mill. kr for hjemmetjenesten. Hovedårsak til dette er tilskudd mottatt som er delvis budsjettert på grunn av usikkerhet om størrelse på tilskudd samt at en ikke har brukt hele tilskudd.

I hjemmesykepleien har en hatt et overforbruk på overtid, helligdagstillegg, ekstrahjelp og sykdomsfravær. Dette skyldes i stor grad høy aktivitet hvor en ikke har hatt tilstrekkelige ressurser og har derfor vært nødt til å leie inn ekstra ressurser både fra egen vikarstab men også via vikarbyrå for å kunne dekke opp sykepleierstillinger.

I 2018 har det blitt igangsatt 2 nye lavterskeltilbud i hjemmetjenesten, Frisklivssentral og Rask psykisk helsehjelp.

Målet med disse lavterskeltilbudene er å forebygge og forhindre behov for nødvendig helsehjelp lengst mulig for innbyggerne i Randaberg. Disse to lavterskeltilbudene ses i sammenheng med satsingsområdene «tidlig innsats», med mål om å forebygge livsstilssykdommer, og «psykisk helse» i «aktiv omsorg 2030» samt i kommuneplan fra 2018 med mål om å «fremme trivsel og god psykisk helse».

Bolig- og avlastningstjenesten (BOAT)

Tallene fra 2. tertial rapport viser et overforbruk på 2,2 mill. kr, men med en forventet prognose ved årets slutt på overforbruk på rundt 0,4 mill. kroner.

Hovedgrunnen til at det ikke forventes større overforbruk ved sluttregnskap er at det forventes økt refusjon ressurskrevende tjenester tilsvarende ca. 1,7 mill. kr. I tillegg skal det ved årets slutt overføres 249 000 kr. fra barnevernet til avlastningstjenesten grunnet et avlastningstilbud tilknyttet en fosterfamilie.

Årsak til overforbruk er blant annet at det gjennom hele året har vært kjøpt et privat avlast-

ningstilbud og dette alene utgjør 0,7 mill. kr. i ekstra utgifter. I tillegg er det et stort merforbruk på vikarutgifter. Det skyldes perioder med høyt korttidsfravær, men ellers er hovedvekten langtidsfravær. Dette blir gjenspeilet i sykefraværerefusjonen som per 2. tertial var på totalt 1,1 mill. kr.

Helsestasjons- og skolehelsetjenesten

Normtall fra helsedirektoratet anslår at man bør følge opp maks 65 fødsler per år, forutsatt merkantil stilling, i Randaberg har vi hatt færre fødsler enn dette per full stilling. Dette er et kvalitetsstempel og bevisst satsing på tidlig innsats. Det er bl.a. mulig å ha lengre konsultasjoner der det er behov. Det frigjør også tid til grupper.

Vi tilbyr baby-DUÅ – et gruppetilbud til alle det første leveåret. 8 grupper à 2 timer med 2 gruppeledere (helsesøstre, psykolog/sykepleier /familieterapeut.) De som ikke ønsker dette, får tilbud om 3 barselgrupper eller individuelle konsultasjoner. Målet er å styrke samspillet foreldre/barn, samt gi gode redskaper til å takle ulike utfordringer. Dette er et verdifullt ledd i kommunens satsing på tidlig innsats. Vi har screenet og fulgt opp nedstemte mødre i flere år, baby-DUÅ styrker dette arbeidet.

Når det gjelder skolehelsetjenesten har vi økt opp noe de siste årene, men mangler fortsatt om lag 0,5 årsverk på hver av skolene i forhold til normtallene som kom fra helsedirektoratet i 2010. Myndighetene jobber med at minstenormen skal bli en ikke-bindende for kommunene i egen veileder. Helsestasjonen ble styrket med 0,30 jordmorstilling i rammen. Vi har 75 % ergoterapeutstilling. Her er det behov for å styrke stillingen. Ergoterapeut følger opp mange brukere med sammensatte diagnoser. Disse krever tett oppfølging og opplever i dag for lang ventetid.

>> Ergoterapeut følger opp mange brukere med sammensatte diagnoser. Disse krever tett oppfølging og opplever i dag for lang ventetid.

Tiltak innarbeidet i budsjettet

For å ivareta behov for tjenester som allerede er oppstått og behov som anses som nødvendige for å gi et forsvarlig tjenestetilbud til innbyggerne er følgende forslag innarbeidet i rådmannens forslag:

Tiltak som øker kostnadene

Resurskrevende brukere

Styrke budsjettet som omhandler ressurskrevende brukere i kommunen. Brukerne er tjenestetbrukere på flere tjenester i kommunen. Dette tiltaket endrer på inntekter til ressurskrevende tjenester i samsvar med det vi har oversikt over endringer i vedtak/brukere fra 2018 til 2019. Endringene som følge av at innslagspunktet er økt med 50 000 kr mer enn prisstigning er også tatt hensyn til. Isolert sett fører dette til en nedgang i inntektene på 1,2 mill. kr. Det er også tatt med forventede inntekter fra helsetilbud som blir gitt til elever på ATO som kommer inn under ordningen.

Tildelingskontoret

Styrkes med 1 årsverk. For å imøtekomme krav om grundig kartlegging mht. hvilken tjeneste søker kan ha krav på, er det nødvendig å styrke kapasiteten på kartleggingsarbeidet. Dette for at søker skal få presise tjenester og at vi unngår unødvendige utgifter. Dette er særlig viktig mht. kartlegging av hverdagsteknologi og hverdagsrehabilitering.

Velferdsteknologi

Styrkes med ressurser for å implementere teknologien og for å dreie tjenestetilgangen og utøvelsen over på en bærekraftig måte. Dette for å møte morgendagens utfordringer med flere eldre som trenger helsetjenester fra kommunen. Randaberg kommune er opptatt i det nasjonale programmet for velferdsteknologi gjennom Sør-Rogaland-prosjektet. Prosjektet er et av 36 prosjekter nasjonalt og består av 13 kommuner. Prosjektets og programmets mål er at innbyggerne skal kunne bo lenger hjemme, og at de skal klare seg lenger uten hjelp av helsepersonell.

Sør-Rogaland-prosjektet er lead for en felles anskaffelse av elektronisk medisineringsstøtte. Totalt 23 kommuner er med i anskaffelsen. Implementeringen av elektronisk medisineringsstøtte starter opp første kvartal 2019. Sør-Rogaland-prosjektet tilrettelegger også for at kommunene implementerer digitalt tilsyn som en integrert del av tjenestetilbudet.

Kommuneplanen og Helse og omsorgsplanen «Aktiv omsorg 2030» - Tidlig innsats:

For å lykkes med implementering av hverdagsteknologi, må kommunen avdekke behov, både i kommunen generelt og hos den enkelte tjenestemottaker spesielt. Dette krever utstrakt informasjon til innbyggere, ansatte, fastleger, spesialisthelsetjeneste og andre. Det krever god kartlegging av innbyggeren som søker helsetjenester. Det kreves opplæring av ansatte, bruker og pårørende i bruk av teknologien. Innbyggere som får helsetjenester i form av teknologi må følges opp. Kommunen må ha rutiner for hvem som følger opp varsler fra teknologien, også tekniske varsler, og rutiner for hvem som lader utstyr, sørger for at innbyggeren har med seg utstyr, for eksempel GPS og hvem som eventuelt drar hjem til innbyggeren hvis varselet krever det. I omstillingsfasen vi nå er inne i, kreves det ekstra ressurser for å endre arbeidsprosessene slik at vi i økonomiplanperioden kan gi tjenester til flere innbyggere uten å øke antall ansatte.

Hverdagsteknologi i Randaberg helsesenter og andre sykehjem og boliger med heldøgns tjenester:

Kommunen anskaffer teknologi med følgende mål:

- Beboere, pårørende og ansatte skal oppleve en hverdag med mer tid til omsorg og bedre informasjonsflyt. Beboere og pårørende skal oppleve en sammenhengende, forutsigbar og effektiv tjeneste.
- Trygghetsskapende teknologi skal tas i bruk med en helhetlig tilnærming, og de ansatte skal mestre oppgaven med å se behovet og forstå hvilken teknologi som er god for beboeren.
- Det skal være enhetlig teknologivalg så langt det er mulig på tvers av alle institusjoner og omsorgsboliger i kommunen.

- Arbeidsflater for ansatte for rapportering skal være enhetlig mellom hjemmetjeneste og institusjon/boliger da ansatte jobber med ulike oppgaver i tjenesten.
- Integrasjon mellom trygghetsskapende teknologi og pasientjournalssystem (Gerica).
- Brukervennlighet for både beboere og ansatte.
- Danne et fundament for å utvide og utvikle et helhetlig tjenestetilbud rundt hverdagsteknologi.
- Tjenestemottakere i kommunen skal få moderne, effektive og gode tjenester understøttet av hverdagsteknologi.

Det kreves ressurser for å endre arbeidsprosessen slik at vi i økonomiplanperioden kan gi tjenester av høy kvalitet uten å øke antall ansatte.

Heldøgns tjeneste

Styrking av natt-tjenesten fram til åpning av flere senger. Det er behov for å øke natt-tjenesten fram til det nye sykehjemmet blir åpnet. I bemanningen som er beregnet fra åpning i april er denne økningen i natt-tjeneste inkludert. Natt-tjenesten er kommunedekkende, og gir tjenester i form av hjemmesykepleie til hjemmeboende og personer i bofellesskap, og nødvendig helsehjelp i institusjon på Randaberg sykehjem.

Hjemmetjenesten

Det er behov for å styrke ressursene i hjemmebaserte tjenester. Fra og med januar 2018 til og med september 2018 har hjemmesykepleien fått 115 flere vedtatte timer per uke til nødvendig helsehjelp i hjemmet. I disse vedtatte timene ligger det ikke tid til dokumentering og kjøretid eller annet administrativt, lovpålagt arbeid. Dette tilsvarer 3,24 årsverk eks. dokumentasjonstid og kjøretid. Tall som er hentet ut fra fagsystemet Gerica Iplos viser at 14 brukere har omfattende behov, 44 brukere har middels/stort behov og 44 har noe/avgrenset behov.

>> Tjenestemottakere i kommunen skal få moderne, effektive og gode tjenester, understøttet av hverdagsteknologi.

I plan for helse og omsorgstjenestene, Aktiv omsorg 2030, er det vedtatt at vi skal gi økt tilstedeværelse hos hjemmeboende personer med demens med fokus på personsentrert omsorg, fysisk aktivitet og deltakelse i hverdagsaktivitet for å beholde mestring. For å imøtekomme behovene og kravene i hjemmesykepleien har vi satt opp en bemanningsplan som tilsier at vi mangler 3,25 årsverk for å kunne yte en faglig forsvarlig tjeneste (1 fagarbeider og 2,25 sykepleiere).

BOAT (Bolig- og avlastningstjenesten)

Det er samlet for bolig- og avlastningstjenesten for lite i lønnsrammen. Dette skyldes ansatte med økt kompetanse og lengre ansiennitet enn det som lå inne som grunnlag. I tillegg har ny ansiennitetsutregning for vernepleiere og sykepleiere medført økte lønnsutgifter. Det er laget eget tiltak på dette for å dekke faktiske lønnsutgifter. Viser til plan «Aktiv omsorg 2030» område 2 - Utviklingshemming, mål 4 «Ansatte som yter tjenester til personer med utviklingshemming, skal få styrket sin kompetanse».

Tiltak som reduserer kostnader/ øker inntekt Heldøgns tjenester:

Utsatt oppstart av drift av 4 nye leiligheter på Vestre Goa. Vestre Goa 2 er planlagt klart til innflytting sommer 2019. Brukerne som er aktuelle for tilbudet per i dag blir ivarettatt med andre tjenester i påvente av botilbud i bofellesskap.

Redusert utvidelse Randaberg sykehjem:

Åpner 3 sykehjemsplasser fra mai 2019. I økonomiplanen er det lagt opp til utvidelse med 6 sykehjemsplasser fra 2019. Oppstart med utvidet drift med 3 senger fra mai 2019 vil gi reduksjon i planlagte utgifter. Økning fra 21 til 24 senger gir kapasitetsøkning på 15 prosent.

Vi har avtale om leie av plass i Kvitsøy og Rennesøy kommune, og vi kan leie korttidsplass dersom vi i perioder ikke har plass i egen kommune. Vi har per august 2018 leid plass i annen kommune/sykehus i til sammen 163 døgn (snitt 20 døgn per måned). Det betyr en kapasitetsøkning på 2,3 senger per måned sammenlignet med behov i 2018.

Hjemmetjenesten:

Per i dag så er all utkjøring av mat gratis. Vi bruker frivillige/hjemmetjenesten til å kjøre ut maten. Flere kommuner tar en takst for utkjøring av mat, for eksempel 25 kr per utkjøring. Øke inntekten til kommunen ved å ta betalt for transporten til/fra dagsenter på Vardheim og Steindal Gård. Priseksempel: 40 kr tur/retur per dag.

BOAT (Bolig- og avlastningstjenesten):

Planlagt nytt bofellesskap, med oppstart til høsten 2019, er forsinket og oppstart blir utsatt til begynnelsen av 2020.

>> Vi har per august 2018 leid plass i annen kommunen/sykehus i til sammen 163 døgn (snitt 20 døgn per måned). Det betyr en kapasitetsøkning på 2,3 senger per måned sammenlignet med behov i 2018.

Tiltak ikke innarbeidet i budsjettet

Heldøgntjeneste

Fagkoordinator/assisterende avdelingsleder
Vistestølen sykehjem, 0,4 årsverk.

Øke ressurs renhold Vistestølen sykehjem, 0,5 årsverk. Ved overgang fra bofellesskap til institusjon ble det ikke lagt inn midler til økt renhold. Der er høyere krav til hygiene på institusjon, og derfor behov for å øke daglig renhold i beboerrom og fellesrom (kjøkken, stue, skyllerom) på Vistestølen sykehjem.

Redusert utvidelse Randaberg sykehjem

Åpner 3 sykehjemsplasser høsten 2019. I økonomiplanen er det lagt opp til utvidelse med 6 sykehjemsplasser fra 2019. Oppstart med utvidet drift med 3 senger fra høst 2019 vil gi reduksjon i planlagte utgifter. Økning fra 21 til 24 senger gir kapasitetsøkning på 15 %. Vi har avtale om leie av plass i Kvitsøy og Rennesøy kommune, og vi kan leie korttidsplass dersom vi i perioder ikke har plass i egen kommune.

Har per august 2018 leid plass i annen kommune/sykehus til sammen 163 døgn (snitt 20 døgn per mnd). Det betyr en kapasitetsøkning på ca. 2,3 senger per md. sammenlignet med behov hittil i 2018.

Hjemmetjenesten

Øke opp stillingsstørrelser til ansatte på kjøkken. To ansatte går i henholdsvis 95 og 90 % stilling, og en ønsker begge stillingene opp til 100 prosent.

Etablering av nytt dagsentertilbud fra 2020, «Inn på tunet» på Steindal gård. Tall tilsier ikke full drift de første årene.

I hjemmesykepleien er det stort behov for flere ressurser og det er lagt inn tiltak på økning med 3,25 årsverk.

I fysio/ergo/friskliv er det lagt inn tiltak på å få økt opp stilling til driftskoordinator på grunn av økende behov for hjelpemiddelkoordinering til hjemmeboende samt transport av brukere til

dagsenteret. Hjelpemiddelkoordinator har per i dag 85 % stilling og en la inn tiltak om økning til 100 %.

Psykisk helse og rus har behov for en fagkoordinator i avdelingen for å sikre kontinuitet, faglighet, utarbeidelser av rutiner i samarbeid med leder.

BOAT (Bolig- og avlastningstjenesten)

Det er planlagt et nytt felles bofellesskap for de to eldste bofellesskapene i kommunen. Dette var i utgangspunktet planlagt ferdig til høsten 2019. Det forventes en utsettelse på oppstart til 2020 og dermed er det ikke budsjett tiltak for 2019, blant annet flytteutgifter og midlertidig økt behov på natt. Det er stipulert for 2020.

>> Psykisk helse og rus har behov for en fagkoordinator i avdelingen, for å sikre kontinuitet, faglighet og utarbeidelse av rutiner i samarbeid med leder.

Hundreårskake til Hanna Søvik, Randabergs eldste innbygger, servert av ordfører Kristine Enger og Anniken Bø, leder for Vardheim bofelleskap. Hanna Søvik ble 100 år i februar 2018.